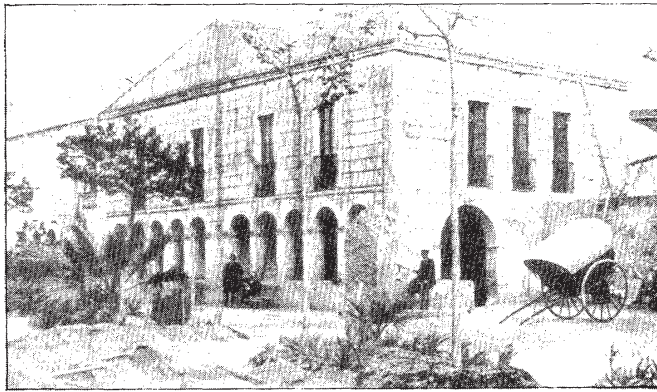

L'aigua picant, la frivolitat de la bombolla, no és una exclusiva de les aigües minerals. D'ençà del segle XVI es coneix la tècnica de mesclar l'aigua amb anhídric carbònic. El resultat és el sífo, que des de 1750 es popularitzà arreu d'Europa. El sífo, si bé no tenia propietats terapèutiques, presentava un avantatge respecte de les aigües mineromedicinals atès que la seva elaboració no anava lligada a l'existència d'un brollador d'aigua termal. Aquesta circumstància explica l'extraordinària difusió d'aquest compost i la presència de sifoners en la majoria de pobles. Els mateixos plantejaments justifiquen l'èxit de les gasoses. El desig de fugir de la monotonia de l'aigua explica la generalització del consum d'aquesta beguda, que no és més que una barreja d'aigua, anhídric carbònic i essències naturals o xarops.

Edifici neoclàssic que acollia els banys de Prats a mitjan segle XIX.

Caldes de Malavella, «Manantial» de Catalunya

L'aprofitament industrial de l'aigua

Tot i així, la consideració de l'aigua minero-medical com a aigua de taula ha seguit un llarg procés i ha comptat amb la competència de sifons i gasoses durant molts anys.

Es indubtable que en els inicis de l'activitat embotelladora de les aigües minerals, allò que més es destacava eren les seves propietats terapèutiques. L'aigua dins l'ampolla era una continuació, o una substitució, quan la manca de

recursos ho obligaven, dels tractaments hidrotermals dels balnearis.

En la seva campanya de popularització de les aigües de Vichy Catalán, Modest Furest es dirigeix primordialment a la classe mèdica: «DISTINGUIDO DOCTOR: Cierta que una caja de 25 botellas (25 litros) de agua de Vichy Catalán en la Estación de Caldas de Malavella comporta al contado, a los particulares, el precio de 15

pesetas, pero siempre que alguno de sus clientes carezca de posición, bastará haga el pedido con un certificado de V. sobre el extremo dicho, para cobrarle solas 10 pesetas por caja, interpretando de este modo las múltiples solicitudes recibidas de varios de sus colegas encaminadas a hacer asequible el tratamiento hidromineral alcalino a enfermos privados de fortuna».

«Escusado decir a V. que pue-

de disponer de las botellas que necesite para su uso personal, a cuyo fin se las pondremos gratis en esta estación siempre que del agua del Vichy Catalán haya V. menester».

El desig dels pacients de poder continuar el seu tractament és, per tant, el que explica la necessitat inicial d'embotellar les aigües de Caldes. És fàcil suposar que els primers a envasar l'aigua fossin els propietaris dels dos establiments de banys de la vila (Dillet i Prats). Amb tot, però, l'aprofitament industrial de les fonts termals adquireix força diversitat des del primer moment.

Pel que fa al brollador de Sant Narcís (propietat de la família Pla i Deniel), l'autorització per poder exportar les seves aigües amb la qualificació de medicinals data de 1870. El 1890, i arran d'un acord amb l'Ajuntament, el seu propietari va cedir dues plomes d'aigua diàries (entorn de 4.300 litres) a la població.

La denominació comercial de les aigües de la família Pla va ser la de «Sant Narcís». Entorn dels anys vint, la seva propietat va passar a mans de Joaquim Mir i Prat, i des del 1927 l'empresa és a nom de Josep L. Martí de Rocafort.

L'aigua que avui rep el nom d'«Imperial» ha estat coneguda amb els noms d'«Agua Xala» i el de «Vichy Caldense». La font que

possibilità l'embotellament és la dels «Bullidors» i el seu aprofitament és d'ençà de 1840, compartit entre el propietari i l'Ajuntament.

Va ser Pau Estapé, industrial originari del Masnou, qui al principi de la dècada dels noranta manifestà el seu interès a embotellar l'aigua dels Bullidors. Els drets que tenien el comú de veïns sobre aquestes aigües va obligar el seu propietari a arribar a un acord amb l'Ajuntament mitjançant el qual havia de cedir 10.800 litres diaris per a les necessitats dels caldens. El dret comunal va ser el que va obligar també que el govern denegés a Pau Estapé la declaració d'utilitat pública de les aigües. L'oposició del poble es basava en el fet que «cuando cualesquiera aguas son declaradas de utilidad pública, debe limitarse su uso a las temporadas oficiales aun en el caso de existir servidumbres comunales a favor del pueblo, lo cual constituiria un gravísimo perjuicio para los vecinos de esta población, que a toda costa debe evitar el Ayuntamiento». (AMCM, Acte Ple, 1900). El que sí aconseguí Estapé fou, l'any 1902, l'autorització del govern per vendre embotellades les seves aigües mineromedicinals. Quant a la seva denominació, el govern no veia cap inconvenient que fos «Vichy Caldense» manantial «Els Bullidors», «ya que las analogas en la misma ciudad, llamadas Puig de las Animas, se denominaron Vichy Catalán, siempre que no esté concedida marca industrial que pudiera resultar directamente perjudicada» (R.O.30 de juliol de 1902).

El poc temps que va existir amb aquesta denominació estava pendent de l'autorització legal de registre de marques, i en ser-li denegada, Estapé va canviar la denominació de les seves aigües, que passaren a anomenar-se «Agua Xala» i, ja d'una manera definitiva a partir de 1912, «Agua Imperial».

Quan el 1880 Modest Furest va adquirir el Puig de les Ànimes, la comercialització de les aigües de Caldes era extraordinàriament reduïda. La seva condició de metge i el convenciment del valor tera-

hostal
esteba

RESTAURANT
- BAR

Davant zona esportiva
Tel. (972) 47 00 55
47 01 01

Caldes de Malavella

BONA FESTA MAJOR

REPSOL

BUTANO

CENTRE D'ATENCIÓ AL CLIENT

Gr. Via Jaume I, 78-80

El telèfon del
nostre
centre d'atenció
al client
us porta
el gas a casa.

Assistència Tècnica
21 17 66
Servei de comanda i d'informació general.
20 10 35
CENTRE D'ATENCIÓ AL CLIENT
Gr. Via Jaume I, 78-80.

REPSOL

BUTANO

Empresa constructora

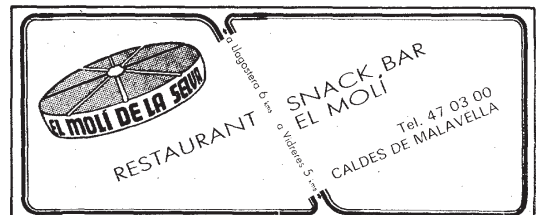
MASSA/CASALS

Del treball d'uns homes neix el fonament per fer d'una empresa qualitat. serietat i bons clients.

Avda. Catalunya, n° 44

Tels. 47 03 93-47 00 94

CALDES DE MALAVELLA

golf

DIVENDRES, ACTUACIÓ EN DIRECTE, A LA NOSTRA TERRASSA, DEL GRUP DE JAZZ
«ENTREMESOS VARIATS»

RESTAURANT

Carretera N. II, Km. 701 CALDES DE MALAVELLA

Per a reserves:

Tel. 47 00 59